

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 647/2024-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca, proti rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 5T/11/2018-117 z 19. marca 2018, uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 4To/60/2018-16 z 20. februára 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Tdo/76/2022 z 22. mája 2024 takto

rozhodol:

- Ústavnú sťažnosť **odmieta**.
- Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom okresného súdu č. k. 5T/11/2018-117 z 19. marca 2018 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 4To/60/2018-16 z 20. februára 2019 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“) a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1Tdo/76/2022 z 22. mája 2024 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“). Zároveň žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu uznaný za vinného zo spáchania zločinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. c) s poukazom na § 138 písm. a) a § 122 ods. 3 Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu bol podľa § 323 ods. 2 s použitím § 38 ods. 5 a § 37 písm. m) Trestného zákona uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere

šesťdesiatich šiestich mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ho okresný súd pre výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

3. O odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu krajský súd rozhodol uznesením č. k. 4To/60/2018-16 z 20. februára 2019 tak, že ho podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

4. O dovolaní sťažovateľa podanom proti uzneseniu krajského súdu z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), i) a l) Trestného poriadku rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 1Tdo/76/2022 z 22. mája 2024 tak, že ho v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti namietaným rozhodnutiam sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej po popise skutkového stavu argumentuje, že bol rozsudkom okresného súdu uznaný za vinného a odsúdený za skutok, ktorý bol právne kvalifikovaný inak, ako tomu bolo v uznesení o vznesení obvinenia a obžalobe. Tvrdí, že došlo k neoprávnenému zasahovaniu do spisového materiálu, „svojoľnej výmene uznesenia“, a bol väzobne trestne stíhaný za „niečo iné než skutková podstata konečného rozhodnutia“. Tvrdí, že došlo k nezákonnému a neústavnému zásahu do ním namietaných práv (bod 1 tohto uznesenia, pozn.).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) rozsudkom okresného súdu, uznesením krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu.

7. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom [§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], ústavný súd pred tým, ako sa začal zaoberať podstatou ústavnej sťažnosti, skúmal, do akej miery nedostatok právneho zastúpenia bráni jej kvázimeritórnemu prejednaniu. Berúc do úvahy skutočnosť, že ústavná sťažnosť obsahuje, odhliadnuc od nedostatku právneho zastúpenia, všeobecné, ako aj osobitné náležitosti požadované zákonom o ústavnom súde, ústavný súd uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024).

III.1. K namietanému porušeniu práv rozsudkom okresného súdu:

8. Ústavný súd uvádza, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd poskytuje v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi

všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

9. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu sťažovateľ mal právo podať odvolanie, čo aj využil, a preto právomoc poskytnúť ochranu jeho právam mal krajský súd, na základe čoho je vylúčená právomoc ústavného súdu na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti. Ústavný súd preto odmietol túto časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv uznesením krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu:

10. Vo vzťahu k namietanému uzneseniu krajského súdu a uzneseniu najvyššieho súdu ústavný súd uvádza, že jednou zo základných podmienok konania pred ústavným súdom je podanie ústavnej sťažnosti v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde možno ústavnú sťažnosť podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

11. Ústavný súd sa teda zaoberal zachovaním lehoty podľa § 124 zákona o ústavnom súde. V súčinnosti s Mestským súdom Košice zistil, že uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 12. júla 2024 (jeho obhajcovi 29. júla 2024, pozn.). V tom čase začala sťažovateľovi plynúť zákonom ustanovená dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti tak proti uzneseniu najvyššieho súdu, ako aj proti jemu predchádzajúcemu napadnutému uzneseniu krajského súdu. Sťažovateľ ústavnú sťažnosť adresovanú ústavnému súdu podal prostredníctvom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca až 4. novembra 2024 (doručená ústavnému súdu 5. novembra 2024, pozn.), teda zjavne po uplynutí zákonom stanovenej lehoty dvoch mesiacov na podanie ústavnej sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu a uzneseniu najvyššieho súdu. Ústavnú sťažnosť bolo preto v tejto časti potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

12. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá [sčasti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde a sčasti podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde], neboli

splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

13. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu